

Nevelési képes szaklap a serdülő ifjuság számára

<p>Megjelenik minden vasárnap egy iven. Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos M. KALOCSA RÓZA. Szerkesztői szállás : papnövelde-utca 7. szám. (hova a kéziratok és előfizetési pénzek küldendők.)</p>	<p>Előfizetési föltételek :</p> <p>Egész évre 6 frt — kr. Félévre 3 " — " Negyedévre 1 " 50"</p>
---	--

KÖSZÖNTŐ *).

Ha olyan böles volnék, milyen nem vagyok,
 Nagy szavakkal dicsőítném e napot!
 Ám de . . . sajnos . . . jól tudják azt mindenek :
 Nem vagyok böles . . . ha csak ez tán nem leszek.
 És a mi több, dühös vagyok végtelen! . . .
 Az előttem szóló mért volt itt jelen!
 Azt mondta el ép, a mit én akartam . . .
 Pedig érte fejem mennyit vakartam!
 No de talán mondhatok még valamit.
 (— Óh . . . csak volna, a ki mostan súgna itt! . . .)
 Kivánom, hogy jó családod körében,
 Már e földön viruljon ki az Éden;
 Legyen sok szép tövistelen virágja,
 S ezer áldást hintsen az ég reája!
 Neved felett nagy legyen a tisztelet,
 Nagy, miként a Bábel tornya leheteti!
 Azonban ez óriási pyramis
 Természetes, le ne düljön soha is!
 Kivánom, hogy hosszú legyen életed,
 A bú s bánat elkerüljön tégedet,
 S ha majd eljő haláloednek éjjele . . .
 Aza . . . halál! . . . hú . . . rút halál . . . el vele! . . .
 Kotródjék el közülünk most e napoa,

*.) A „Koldús-gyermek” színműben „Janesi” szerepéhez.

Mert megjárja, hogy ha én kézbe kapom!
Soh' se halj meg! . . . Hisz az egész kis dolog . . .
A halálon Illyés is már kifogott.
Kivánom, hogy az angyalok majd végre
Egy léghajón vigyenek fel az égbe!
S ott, a hol az ég kék boltja kanyarúl,
Napsúgárral legyen írva magyarúl!!!

(Mi is legyen!? mivel legyen!? hol legyen!?
Óh ész . . . mostan adj tanácsot . . . adj nekem! . . .)

Napsúgárral legyen írva az égen:
Hogy lakik még magyar nép e vidéken!
— S mit annyi kard, annyi kar oltalmaz —
Mind örökké éljen, éljen a haza!!!

Szavalta BALÓ ETELKA Pesten.

HETYEI GÁBOR.

A magyar királyné,

vagy

az egyszerűség győzelmé.

(Folyt.)

Sokat kelle Külleinének ismerőseivel is küzdenie, kik szívélyes álarcz alatt iparkodtak őt kigúnyolni, és az emberek nagyobb részének szokása szerint örömet avatkoztak bele a más dolgába.

— Jó napot szomszédasszony, köszönt be hozzá egy a többek közt édeskés arcezal.

— Adjon Isten Sári néni.

— Hát mit csinál ilyenkor?

— Főzök, a mint látja.

— Ugyan mit?

— Levest és olasz-káposztát.

— Igen! Már minálunk régen nem volt az asztalon, gyermekeim nem szeretik.

— Én nem kényeztetem el annyira gyermekemet, hogy az ételből válogasson. Észik azt, a mi van.

— Nem kényezteti?! Pedig az emberek másként hiszik s beszélnek.

— Mit hisznek? Mit beszélnek?

— No tudja, én hiszem, a mint szomszédasszony mondja, hanem mások

— Nos mit, mások?

— Ej, ne törődjék vele, mondá hidegséget erőtelve a kedves szomszédasszony, pedig az oldalát is majd kifúrta a dolog.

— No csak ki vele, akár mit mondanak, ha már egyszer belefogott, végezze is, mondja a derék Külleiné türelmetlenül.

— Hát csak azt mondják, hogy a szomszédasszony egyszerű háztartást visz ugyan (és Isten bizon nagyon tisztességesen), hanem a leányából nagy dámát akar nevelni, olyat, minő sem a szomszédasszonyhoz, sem a szomszéduramhoz nem illik. De lássa lelkem, — folytatja színlett szánalommal a szomszédnő — minek is a maga leányának a zongora, az a sok könyv, meg még a zárdába is a privát növendékekkel, azokkal az úri kisasszonyokkal tanul. Vigyázzon édes lelkem szomszédasszony, mert Mariska most éjfélig is pazarolja a gyertyát a könyvek mellett, majd olyan kisasszony válik belőle, hogy még apjával meg anyjával is szégyelni fog az utcán együtt menni . . . Így beszélnek lássa az emberek; hanem hiszen meg is mondtam nekik . . .

— Hát mit mondott nekik Sára néni, mondja Külleiné, ki sem fordúlva a tűzhelytől.

— Azt mondtam, — felel ez tűzzel vissza — hogy nem igaz, hogy az egész csak rágalom, hogy . . .

— Az egész épen nem rágalom — vágott közbe Külleiné, most már neki fordulva a kéretlen tanácsadónak, és pedig lassú vontatott hangon — ez volt nála a jel, mikor már haragja kitörni készült. Szórul szóra igaz az egész dolog, én leányomat zongorázni és rajzolni taníttatom, a könyveket forgatja napestig, de nem hitvány meséket olvasgat, hanem tanul; könyveiből nem azt fogja megtanulni, hogy egykor szüléit szégyelje, ezt csak neveletlen és ostoba gyermekek teszik. Az igazán művelt leány szerény és jószívű. És — folytatá czélzatosan — épen az az emésztő baj nálunk, hogy eddig a leányokat ha sütni, főzni megtanították, elég volt, és bele szeretnek ugyan avatkozni a mások ügyeibe, de otthon gyermekeiket még csak imádkozni sem tudják istenesen megtanítani. Az anya adja meg gyermekének az első nevelést, de hogy jó nevelőkké lehessenek, neveljük s tanítsuk hát először leányainkat! Lássa, végezé beszédét szelidült hangon, (mert a szomszédnő egészen elámult) lássa édes szomszédasszony, én is szeretek olvasni, mikor időt szakíthatok reá, és a mellett mégis élém kötöm ezt a rossz konyhakötőt is, és sütök, főzök, mosok, meg a mi házi dolog előadja magát. Mariskának is kell már dolgoznia a ház körül, de ha idejét jól használja, jut még zongorázásra is.

Sáranéni olyan formán búcsúzott el, mint a ki egy kissé megszegyenülve érzi magát, hanem azért, hogy meddig hallgatott el a megszólással . . . azt nem nagyon kerestem.

(Folyt. köv.)

HECHT IGNÁCZ.

Az utolsó perc titka.

(Folyt.)

3. Jelenet.

(Marosi, Crescence.)

Marosi. Mit tegyünk már, hogy ez a leány komolyabb, higgadtabb legyen?

Crescence. Nem tudom én valóban. Legjobb lesz az időre hagyni, ha kitombolta magát, igen okos leány lesz belőle.

Marosi. De kérem, már nem gyermek, s modora mégis olyan.

Cresc. Ha tudná Marosi ur, mily kívánsága van ismét.

Marosi. Oh a kis zsarnok! Hiába, egyetlen leányom, kegyetlenség volna tőle valamit megtagadni. Holnap ugyan már nem lesz egyetlen, mert Béla is haza érkezik. Mi is új kívánsága?

Cresc. Nem is képzeli, uram. A bálba akar menni.

Marosi. No bizony! ugy-e ne engedjük? Ha anyja volna szegénynek, az legjobban tudná, mikor kell világba léptetni; de én nem értek az ily dolgokhoz, teljes bizalommal a kisasszony kezeire bízom őt.

Cresc. Az atyától függ mindenesetre ilyesmi fölött határozni, de mivel bizalmát belém helyezi, tehát megmondom, hogy én sem helyeselném. Tanuljon ő még most. Emberek közt sem igen fordult meg, nem találná magát annyi idegen közt.

Marosi. Tehát nem megy, ne is beszéljünk erről. A farsangon inkább adunk egy pár házi mulatságot.

Cresc. Én úgy hiszem, a mily hirtelen jött ez eszméje, oly hirtelen fog ismét elmúlni. Bátyja megérkezte is szórakoztatni fogja. Három éve nem látta, s egy fiatal ember, ki külföldi egyetemről jő, élvezetes társaságot nyújthat.

Marosi. A mi a társalgást illeti, ahhoz ért; tudom kedves vendég lesz minden háznál a városban.

4. Jelenet.

(Laczi, az előbbiek.)

Laczi. Teins úr kérem alássan vendégek jöttek.

Marosi. Szobámba vezetted őket?

Laczi. Igenis.

Marosi. Megyek rögtön. Hozd a pipám.

Laczi (felkapja a pipát az asztalról és mindkettő távozik.)

Vége az első felvonásnak.

II. FELVONÁS.

2. Jelenet.

(Béla, Emma.)

Béla. Nos, Emmácskám, mi ujság? miért hívtál oly titokban? De várj csak, — most jut eszembe — nem is tudtam, hogy te költőnő vagy, s versedet levelekben bocsájtod a világba?

Emma. Hogyan tudod te, hogy én Rózának . . .

Béla. Hogy te a Rózának szánt verset kedves bátyádnak küldted el, azt igen jól tudom, esodálkozva olvasom s igyekeztem megtanulni ámbár nehéz volt, mert a rimek nem igen esengnek össze.

Emma. Te mindig találsz rám valamit, hogy kínozhassál.

Béla. Ha nem hiszed, hogy valóban hozzám küldted, ám halld:

Emma. Ne, ne, csak azt ne. Nem azért hívtalak ide, hogy bírálatodat hallgassam. Eléggé bánt, hogy így történt. Szeretsz-e táncolni?

Béla. Hogy ne szeretnék! Mindenkor szívesen, csak most ne kívánd, mert igen fáradt vagyok, hosszú utról jöttem.

Emma. Ismét gúnyolódol? nem azért kérdem, mintha rögtön keringőzni akarnék veled.

Béla. De nem értem miért kérdezed? Talán azt akarod tudni, Zürichben táncolnak-e a fiatal emberek? De még hogyan!

Emma. Nem bánom én, ott bár miként táncolnak, más kérdés forog fenn. Tíz nap múlva bál lesz itt, nem Zürichben; értted kedves bátyám? minden reményem az elmehetésre beléd helyezem.

Béla. Nem akarnak engedni?

Emma. Nem bizony, a kisasszony azt mondja, apa semmi esetre nem engedi meg, ő meg úgy sem. Lásd, ha te atyámat megkérnéd; ha azt mondanád neki, hogy te sem mulatsz jól, ha én ott nem leszek.

Béla. Hát téged mulattasalak?

Emma. Nem, de ki mutat be a hölgyeknek, ha én nem? te már egész ismeretlen vagy itt. Ugy fognak rád nézni, hogy hidd meg, neked is jól esik, ha rám tekintesz, mert csak én nem fogok kíváncsian nézni rád.

Béla. De mit gondolsz? Te ily korán kezdenéd a bálozást? Jársz társaságokba? Te viszed már itthon a házinő szerepét?

Emma. Nem. De hát soha nem lesz mindebből semmi, ha egyszer meg nem kezdjük. Mindennek van kezdete.

Béla. És vége is. A te nagy kedvednek is hamar vége lenne, ha korán kezdenéd.

Emma. Te is így beszélsz? Én azt hittem, segítségeddel ki-visszük atyámnál, hogy engedélyt ad szabómnak írhatni Pestre. A kisasszony előtt titokban kellene mindaddig tartani, míg ruhám meg nem érkezik, akkor már nem beszélheti le atyámat és nem is mondhat ellent. Ugy fáj nekem, hogy most az egyszer meg kell esalni, de az ügyes tábornok is esellel veszi be a túlnyomó erőt?

Béla. De gyakran a legügyesebb tábornokot is eserben hagyja esele.

Emma. Engem nem hagy, ha segélyemre leszesz, az első négyest véled tánczolom.

Béla. Oh! számítok rá, ámbár tudom, mielőtt a bevezetést eljátszák, háromnak ígéred oda. Tíz olyan kis szeles, mint te, képes volna egy egész bált felforgatni. Természetesen, olyan szépnek is kellene lenniök.

Emma. Hallgass, hizelkedő. — Itt jön Blanka, mindjárt bemutatlak neki.

(Folyt. köv.)

HENTALLER ELMA.

Petőfi Sándor.

Nem kell mondanom, hogy Petőfi oly jeles költő volt, kire egész nemzetünk büszke. Mi a francziáknak Béranger, a skótoknak Burus, az nekünk Petőfi. Nincs e honban senki, ki ne ismerne legalább néhányat máveiből, s bizonynyal ti is kedves barátim nem egy szép versét szavaljátok, melyek haza szeretettől lángolnak.

Nem szedte ő mesterkélrt rímekbe érzelmeit, gondolatait, hanem úgy füzte azokat össze, miként keblében az isteni ihlet sugalta; s természetesen, és érzelmesen folynak azok az ajkról. Dalai egy-iránt ismertek palotákban és kunyhókban; zengi azokat főrangú és pór.

Petőfi Sándor atyját tulajdonkép Petrovicsnak hívták, s a Kiskunságban. Szabadszálláson mészáros volt. Sándor ugyanott született 1823-ik évben, január 1-jén. Kiskorában már igen eszesnek mutatkozott, s atyja, ki különben nem a legjobb anyagi viszonyok közt élt, elhatározá, hábár áldozattal is, a kis Sándort úrrá nevelni, az az iskoláztatni, mivégből midőn kisebb iskoláit befejezé, Selmeczre adta a gymnáziumba.

Sándor ki született lángész vala ugyan, a rendszeres tanulmányozást nem tudta meg kedvelni. Az ő szelleme korlátokat nem

túrt, s így tanulói pályája igen szaggatott vala. Majd a színészetre érzett hajlamot, de hivatás nélkül, majd ismét beállott katonának. A katonaságból pár év múlva gyengélkedő egészsége miatt vissza bocsájták, a midőn ismét tanulmányit folytatta Pápán, Sopronyban és Pozsonyban.

Mint színész „Borostyán“ név alatt vándor társulatnál működött, de még csak a középszerűségig sem emelkedett ezen pályán. -

Ép oly kevés babért aratott „Tigris és hyena“ című drámájával, és „Hóhér kötele“ című regényével.

Ő a szó szoros értelmében költőnek született, s e téren valóban szép kincsekkel gazdagítá irodalmunkat.

Már 1843. számos költeménye jelent meg, az akkori szépirodalmi lapokban, kúsőbbben az „Életképek“ segédszerkesztője volt, s Frankenburg buzdította őt összes költeményei kiadására.

„Cziprus lombok Etelka sírjáról,“ „Helység kalapácsa“ és „János vitéz nagyobb költeményei 1845-ben jelentek meg, és nagy figyelmet ébresztve, népszerűségét nevelték.

Azt mondtuk, hogy a korlátok közé szorított tanulást nem szerette, de mégis megtanúlt angolul éa francziául, s a Nagy Ignác által szerkesztett „Külföldi regénytár“-ban több fordított mű jelent meg tőle. Schakespearetól pedig lefordítá „Coriolánt.“

A fordítások körül szorgalma nem neveli ugyan értékét mint költőt, de szellemének előre törekvésére mutat, s több nyelvet ismervén meg, irodalmi műveltségét nevelé, mi minden esetre előnyös hatású lehetett költészetére,

1847. évben megismerkedett Szendrey Juliával, kit némi akadályok leküzdése után nőül vett. Neje szintén költői szellemmel bírt, s igen szép, eszmedús napló-jegyzetek jelentek meg tőle a „Divatlapban“. Később rímekben fejezé ki érzelmeit, s „Petőfi Julia“ névvel igen szép verseket közölt.

Hogy Petőfi érezte is ama honszerelmet, melyet oly meleg szavakban nyilvánított, s melyekkel ezeket és ezeket lelkesíté, tanusítá azáltal, hogy a „Talpra“ szóra ő is talpon volt. Bem apónak lön segédévé, s Erdélyben vett részt a csatározásokban. Utoljára 1849. év július 13-án látták őt a segesvári esata előtt. Csata után nem látta őt senki többé, sem élve, sem halva.

Ha elgondoljuk, mennyi kincset nyertünk rövid irodalmi működése által, elborúl lelkünk, nem is mérlegezhetvén meg a veszteséget, melyet költészetünk szenvedett korai kimultával.

Sokáig a szomorú események bevégezte után ajkról-ajkra azon monda szált, hogy „Petőfi él.“ Azonban ezen hiedelmet megczátolta a hallgatás. Gondolható-e, ha ő a világ bármely zugában

élne, hogy lantja pihen? Vagy ha nem pihen, hogy ide ne zengene
bármilyen távolból a lelkéből emelkedő panaszdal a catastropha után?
„Ő meghalt, de él emléke, a míg e nemzet él, s ismerni fogja
az utókor, mint költőt és hőst!”

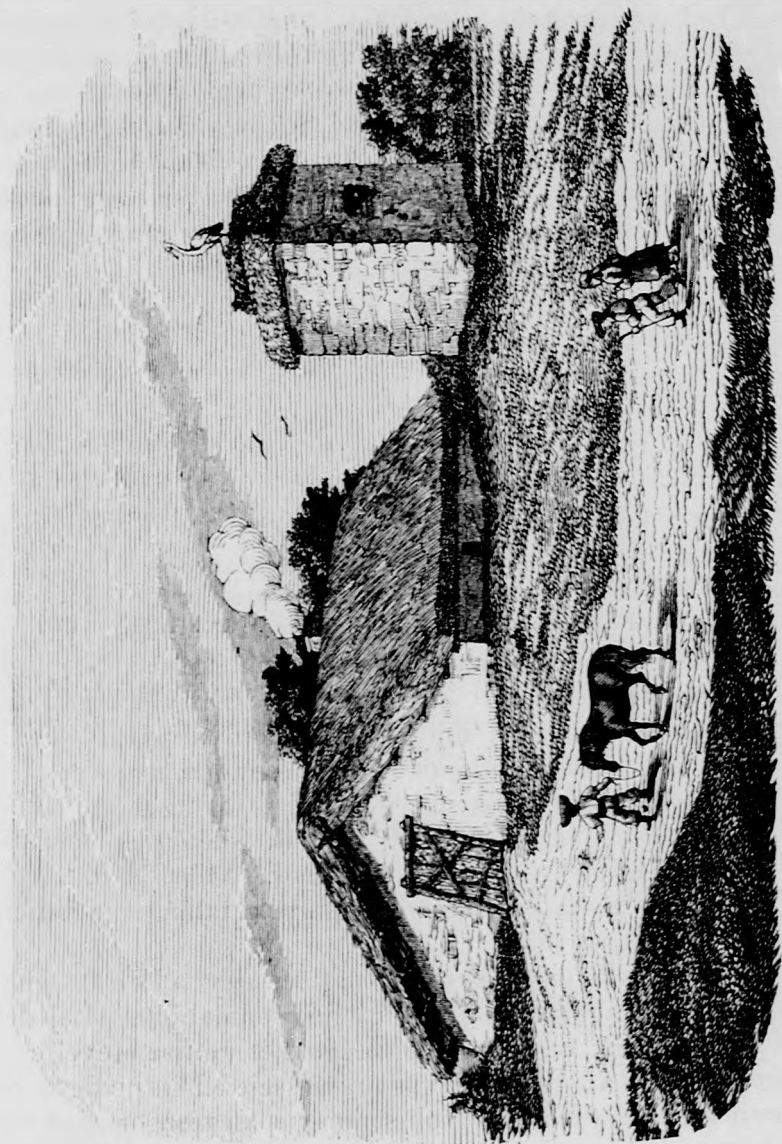
H. B. SZILÁRDA.

(Kisfaludy Sándor emlékszóbra.)

Oláh lakház.

A ki kényelmes, tiszta lakáshoz van szokva, furesának gondolhatja, hogy ez lakház legyen, pedig valóban az. sőt gazdag oláh paraszté. Alacsony, ablakatlan, olyan, mintha mindjárt be

(Oláh lakház)

akarna dőlni, ebben lakik a család, de ez még semmi, — marhájukat is ott benn tartják télen. Lehet gondolni, mennyire távol van még innen a művelődés első sugara is, hát még a többi!

A legbajosabb dolgok közé tartoznék ha az emberi igények eme kezdetleges példája s másik képünk közt, mely egy szellem-dús költő emlék-oszlopát mutatja, párvonalat akatnánk húzni. Ez utóbbira igen-igen sokat lehetne mondani, s míg büszkeséggel tekintünk rá, addig a lelkeszegenység e visszatükrözőjére szájalom pillantásunk esik.

A világtörténelemben nagyon messzire kell visszatekintenünk, míg föltaláljuk a műveltség azon fokát, midőn ilyen lakással, építkezéssel beérték. De az emberek mindig többre törekesznek, mint mijök van: szeretik megkísérteni, vajjon nem lehet-e azt még szebben, jobban előállítani. 1500 évvel Kr. e. már Egyiptomban épültek a pyramisok — és századunkban a művelt Európa közepében találunk helyeket, hol az emberek állataikkal egy alacsony viskóban laknak s megelégesznek vele, megfelel igényüknek. Ne háborgassuk tovább őket, talán így boldogabbak!

Ki a vívát!

Ez most a kérdés Magyarország határain belül minden felé. Mi vagy? Jobb oldali-é, vagy bal oldali-é? Kinek a lobogója leng ablakotokból? Kinek a jelvényét tűzöd föveged mellé? Kérdik az embertől úton útfélen. Az éjszakánként hallható dalolás, zene, kurjongatás, még éjjeli álmunk közben is emlékeztet bennünket, hogy megkezdődtek a képviselői választások. E lapok ifju olvasóinak ugyan más a föladatuk, mint az effélékbe való avatkozás, s a drága időnek hasztalanul való elvesztegetése: de másrésről alig képzelek magyar leánykát s magyar ifjút, kit a mozgalmak, s küzdelmek, melyeknek kétségkívül hazánk jólétén is befolyásuk leend, bizonyos mértékben ne érdekelnének. Azért hadd említsek meg némely erre vonatkozó dolgot, melyek talán nem ismeretesek minden ifju olvasó előtt.

A zsarnoki kormány alatt levő állam egy alkotmányos államtól legfőképp abban különbözik, hogy amabban a fejedelem egyedül maga intézi, vagy legfeljebb egy két miniszterével együtt az ország dolgait. Az alkotmányos ország fejedelme pedig a nemzet akarata s beleegyezése nélkül semmit nem tesz országga ügyében. Együtt tanácskozik a király a nemzettel, és úgy hoznak törvényeket, együtt határozzák el a háborút, együtt ha békét akarnak kötni. De hogy lehet egy egész nemzettel tanácskozni? Kérdik olvasóim, hiszen 50—60 fiú is, annyival inkább ugyanannyi leány-

ka mily zajt csinál ha együtt tanácskozik; lát még egy egész nemzet?

Mindennek megvan a maga módja. Hajdanában nálunk magyaroknál — mert mi ezer év óta mindig alkotmányos nemzet voltunk, — az ily nemzetgyűlések úgy mentek, hogy az egész nemzet, vagyis az egész nemesség (mert csak ez képezte akkor a nemzetet, a jobbágyat embernek is alig tekintették) lóra ült, és bizonyos kitűzött helyre, legtöbbször a Pest mellett fekvő Rákos mezéjére összegyűlt, és ott a királyllyal, s főbb tisztviselőkkel együtt az ország dolgait elintézték. Majd később ezen nagyon is kezdetleges szokás oda módosult, hogy csak az ország úgynevezett nagyjai vagy mágnásai t. i. a püspökök, érsekek, abbások, a grófok, bárók és főispánok gyűltek össze személyesen, a köznemesek pedig csak követeket küldöttek, és pedig minden vármegye két-töt-kettőt, a szabad királyi városok egyet-egyet; és hozták a törvényt a királyllyal együtt. Nálunk így ment egész 1848-ig. Ekkor nagyszerű átalakulás történt sok mindenben, többek között az országgyűlés szervezetében is. Nevezetesen elhatározott, hogy ezentúl ne csak a nemesség küldjön követeket, hanem együtt, némi kis megszorítással, az egész nép válaszszon képviselőket, és pedig úgy, hogy körülbelől minden 30,000 lélekre essék egy-egy képviselő. Ezen intézkedésen alapulnak a mostani választási mozgalmak.

De hát a nagy korteskedések és párttusák honnan erednek? Röviden megmondom. Az emberi természetből következik, hogy ily díszes állásra, mint a képviselői, sokan kíváncsiak, sokkal többen, mint a hány választó kerület van, azért egyben néha két három képviselőjelölt is föllép, egyik talán azért mert magát kerületében legképzettebbnek, legtapasztaltabbnak tekinti a törvényhozás nagy munkájára, a másik támaszkodik anyagi gazdagságára, a harmadik népszerűségére stb., és ily módon alakul két három párt, melyeknek mindegyike törekszik többségre jutni, azért igyekeznek a választók közül minél többeket megnyerni.

FARKAS JÓZSEF.

(Vége köv.)

A S Ó.

A mily közönséges és általánosan ismert ásvány a só, ép oly nélkülözhetlen is az; mert nem csak eledeleink fűszerezésére használjuk, hanem szükséges az nekünk az üveg-készítés, festés, higanyozás, mázolás és számtalan máshoz is.

A só gyakran jegecz alakban, gyakran ikrás szerkezettel jő elő, többnyire színtelenül, de néha vöröses, kékes vagy sárgás színben is.

A sőt különféleképen nyerik: hol tömegben található ott aknázzák és darabokban szedik, hol azonban agyaggal vegyest jő elő ott felolvasztják vízben, és ez olvadék (Soole) forraltatik, a vizet eltávolítandó.

Hogy oly hegyekben hol só agyaggal és gypsszel vegyest találtatik, ez olvasztás alkalmaztathassék, e ezélra nagy aknákat ásának, a melyekbe víz vezetetik, mi a sőt leolvasztja a falról és ha ez olvadék elég só részt tartalmaz, akkor a forraló kazánba vezetetik.

A legnagyobb sóbánya Vielieska alatt van, évenként 800—900 munkást igényel, kik legkevesebb egy millió mázsa sőt ásának ki. E sóbánya egy egész kis várost képez sóból kivágva egy kis kápolna is van benne, melynek oltára, székei és szobra mind sóból faragvák. — A monda szerint V. Boleslav neje az istenfélő Kunigunda imái következtében fedeztetett fel a bochniai sóbánya 1252, és a vielieskai a reá következő évben. — Ama különös monda is maradt fön, hogy egy alkalommal Kunigunda gyűrűjét Magyarhonban egy kútba ejtette, s azt Bochniában egy darab sóban találták meg.

Cordova, Líverpool és Kermunban (Perzsiában, hol házak építéséhez is használják a sőt) továbbá az amerikai tengersizorosan, Santa Fé de Bogodában aknázás által nyerik a sőt.

Nagy sóbányákat találunk még Salzburgban, Ischlben, Hallban, Halleinban, Hallstadtban, hol egyes darabokat a legszebb kék színben találunk, s az ottani bányászok fehér kősóból kereszteteket, képketeket és más efféléket faragnak, melyekbe kék kősó darabokat díszül alkalmaznak. E bányákból a sőt többnyire kiforrálás által nyerik, miután részenként gips és agyaggal vegyest jő elő.

Magyar és Erdélyország is tömérdek sőt termel. Honunkban különösen Marmarosmegye gazdag a só-termelésben. Erdély sóbányái közt pedig a maros-ujvári a legnagyobb.

Találunk még sőt, nem csak a tenger vizében, hanem számtalan forrás vízben is.

H. MARISKA.

Visszapillantások a múltba.

(Folyt.)

1567-ben febr. 9-én múlt ki orgyilkolás által Darnley, a szerencsétlen Stuart Mária férje. Ez utóbbira gyanú volt, hogy Both-

wellel egyetértett, ki azon házat, melyben Darnley időzött, légbe röptette. A királynő később Bothwellhez ment nőül, kit a nemesis utól ért; mert nyomorútan, örülten halt meg. S a szegény Mária? ki tudja, talán őt is a nemesis sujtotta, azért volt halála oly végzetes! Ki ne tudná, hogy e szép királynő a vérpadon múlt ki?

1200-ik évben febr. 10-én kezdték meg Bécsben a mostani császári lak építését VII. Lipót uralkodása alatt. Ezen fejedelem a babenbergi családban a legkitünőbb uralkodó vala. Valamint Bécs szépítése által nevezetes, úgy helyes törvényhozásai által is. A polgárság oly vagyonossá vált alatta, hogy a pénzt nem számlálták, hanem tálakkal, vagy súlymértékkel mérték egymásnak vásárlások alkalmával.

Ilonka szünőrái.

A Kisfaludy Károly koszorus költőnk emlékére alakult társulat*) minden évben febr. 5-én a nagy költő születésnapján szokta üléseit megtartani. Ez évben azonban épen a megelőző napon ütött ki a tűz az akadémia palotáján, s ezért elhalasztatott a közgyűlés megtartása február 14-ére.

Ilonka most arra kéri olvasóit, kövessék őt az akadémia palotának díszes nagy termébe, hol a hazai tudósok színe összegyűlni szokott s hova most a kegyelet gyűjte annyi embert.

Gyönyörű szép idő volt, egész tavaszi nap, azonfölül vasárnap; ez okozá talán, hogy a terem egészen megtelt; s azon érdekeltség-nél fogva, melylyel a magyar hölgyek az irodalom s költészet iránt viseltetnek, a karzat is telve volt. Láttam ott sokat, kinek nevét mint bálkirálynőét gyakrabban olvastam a lapokban, most elmúlt a farsang! meg akarják mutatni, hogy ők más muzsának is tudnak hódolni nemcsak a tánczénak.

Lenn a teremben férfiak foglaltak helyet, a társulati tagok helye aranyozott rácsozattal van elválasztva a körszékektől. E rácsozaton belül oly egyéneket lehetett látni, kik az irodalom egyik vagy másik ágában műveik által érdemet szereztek maguknak, mert ide csak olyat választanak.

Igen érdekes felosvasást tartott Vadnay Károly „Tomba Mihály emlékezetére“ melyet Lévy József szép nyelven írt meg. A mult évben elhunyt nagy költő életrajzát foglalja magában, de inkább szellemi életével foglalkozik. Olvasóim bizonyosan ismernek néhányat szép költeményei közül. Összegyűjté a nép-regék legszebb részét. Különösen kedvesek virág regéi, ezeket élvezettel olvashatja

*) Ilonka hozzá tehetne volna egyuttal, hogy két Kisfaludy testvér volt, Károly és Sándor, ez utóbbinak a Muzeumban magyar hölgyek által felállított emlékszobrát mutatja egyik képünk.

mindenki. A forradalom után midőn minden elnémult a fájdalomban, Tompa s Arany ragadák meg először a lantot s igyekeztek a haza fájalmát a költészet szívhez-ható hangjával enyhíteni.

Horváth Mihály a nagy történész lépett a zöld bársony szőnyeggel takart asztal elé. Fokozódott érdekeltséggel pillantottunk rá; nem rég tért ő haza 19 évig tartó száműzetéséből, s tisztán beszél magyarul. Zrinyi Ilona életrajzával ismérteté meg a közönséget. E férfias lelkületű magyar hölgy dicsérete oly szép szavakkal fejeztett ki, az életére befolyó körülmények annyi részletes pontossággal elmondva, hogy nem csak a mély tudományu történést, hanem a kitünő szónokot is bámulhattuk szerzőben. Zrinyi Ilona, Rákóczy György, később Tökölyi Imre neje, II. Rákóczy Ferencz anyja nagy szerepet játszott a Magyarországon átvonuló szabadság háborúban. A kormány férje halála után két gyermekét Ferenczet és Juliát gondnoksága alá vette, s e nemeslelkű nő meg volt fosztva legdrágább kincsaitől. Nikodemiában halt meg, hova férjét követé. Koponyáját később szeretett fia koporsójába zárák, hogy egyesülten pihenjék örök álmukat.

E komoly tárgyak után igen jó hatást tett egy satyra, melyet Szigeti József adott elő, szerzője nevét még a jeligés levélke fedte; később amint felbontók, meg tudtuk, hogy a pályanyertes mű szerzője ismert irónk Szász Károly.

Művész olvasta fel kellő humorral, olykor jól alkalmazott al-páthosszal; lehet gondolni, mily hatást okozott. Kétszeresen érdekes volt azoknak, kik a néhány könyüd, de találó vonással jellemzett alakokat felismerék.

Majdnem két óra volt, amint a gyűlés szét oszlott. Tarka csoportzatban sietett le a nagy közönség a diszes márvány lépcsőn, ki az oszlop csarnokon. Kívül sugárzó napfény fogadta őket, ha kissé melegebbek lettek volna e sugarak, azt hinnők tavasz van; de így korainak lehet tekinteni, ki tudja, nem-e jön még zord hideg?

Hiába, minden farsangnak meg van a bójtje!

Különfélék.

* A trónörökös és Gizella főhercegnő e napokban voltak először színházban. Ez alkalommal király ő felsége is megjelent ott, s végig hallgatá az előadást. Gizella főhercegnő közelébb a távirtdai hivatalt is megtekinté, minthogy a természettanban most tanul a villanyosságrol.

* Az Eszterházy-képtár az akadémia palotában ismét nyitva áll, s meggyőződhetünk, hogy kár nem történt e kiucset érő képesarnokban.

* Bonheur Róza ismert francia festésznő nem régiben a becsületrend jelét nyerte el. A mult évben csupán lovak festése által 38,000 frankot keresett. A tudás és munkásság mindig megtermi gyümölcsét.

* A Margit szigeten számos munkás nagy aggodalomban volt a napokban, mert élelmi szerük elfogyott, a vékony jégen át menni nem lehetett, sem hajóval közlekedni. Most már bátran járhat a hajó, s mint halljuk, a helyi közlekedést meg is kezdik a gőzösök.

* Magyarországon most 368 mérföld vasut van, s másik 368 mérföld pedig engedélyezve, és nagy részt építés alatt; így nem sokára az összes hálózat 736 mérföldet teend.

* Aradon megünnepelték az 1848 febr. 8-án elesett honvédek halálának huszadik évfordulóját. Vagy hat ezer ember ment ki a temetőbe, hol misét tartottak, szonokoltak és énekeltek. Onnan aztán elmentek a szintén akkor elesett szerbek sírjához is.

* Hazánkban a kisedovodákat egy lelkes főrangú hölgy, gróf Brunswick Teréz honosítja meg. Most a kegyelet e derék nőnek szobrot emel, melynek tervrajzát meg készíteni, Barabás Miklós ajánlkozott, mint ki a grófnőt személyesen ismerte, sőt olajba is festette.

* Az „1867-diki világtárlat“ című könyvet, — bár szerző neve nincs a címlapon — mindenki tudja, hogy a Párisban lakó Teleki Emma grófnő írta. E mű eléggé mutatja a főrangú írónő alapos műveltségét, és széles ismeretét.

* Scot honban nagy előkészületeket tesznek, hogy 1871. aug. 15-kén lehető fényvel ünnepeljék meg a nagyhirű Skott Walter születésének századik évfordulóját.

Sakktalány, megfejtendő lógrás szerint, Rády Zsófi-tól.

Sem	ön-	mas	ke-	mér-	fegy-	Is-	ne;
tal-	let	ge,	kény	nagy	Sem	ket	ve-
az	á-	Áldj	sem	min-	got	le-	te-
hes-	Ha-	dy.	rok-	fa-	ma-	re.	Sem
ru-	Sem	vét-	meg	nyu-	i-	ne!	el-
ne-	sen	nak	lu	gya-	Kis-	ge,	rigy-
re	lás	ma-	má-	in-	ső	nak	Öl-
A	ban	ge-	bel-	gyar-	tal-	ség	fér-

Megfejtési határidő mártius 21-ke.

Számrejtvény. — *Stamborszky Lajostól.*

- 5 6 6. Arczodnak közepét ez foglalja el.
13 14. Két betüből áll három értelemmel.
10 11. Ember e nélkül soha meg nem élhet
11 10 12. A hajósoknak ez nyujt jó menhelyet.
7 8 9 10 14. Szép szín az ártatlanságnak czimere.
3 8. Egy tiltó szócskája a magyar nyelvnek.
1 2 4. A nádi verébnek ez a lakhelye.
Az egész miről szoltam itt jó az értelme,
1—14. Duna mellett város, legszebbek egyike
Itt halt meg a magyarok' egy híres vezére.

A harmadik számban levő szótalányokhoz kikeresendő rímek:

1. — Ég. 2. — Jég. 3. — Halász. 4. — Vadász. 5. — Hajó. 6 — Jó. 7. — Ir. 8. — Sir
9. — Ág. 10. — Virág. 11. — Lepke 21. — Fecske.
Ugyan e számban a betűtalány:

Lászlóvárott a magyarság.
Vala bátorságban
Hire futott a csatának
Szélylyel az országban.
Egy árva szó sem beszél
Zsigmond győzedelmét
Mind a világ széles világ
Rozgonyi Cziczélet.

Megfejtették: Eördögh Mathild, Huszka Mari, Fankovics Vilma, Pásztélyi Anna, Gurdély Anna, Reindl Louise, Zlatényi Mari, Lávotzky Anna, Platty Camilla, Nedeczky Emilka, Kubinyi Irma, Kálóczy Zoltán, Kerekes Juliánna, Szécsényi Ottilia, Külley Etelka, Külley Emma, Riedl Sidonia, ifj. Lovassy Sándor, Hrivnyák Ernesztina, Szmerkovszky Ilka, Rosznáky Irma, Maller Bernárd, Maller Nina, Somogyi Jenő, Prikril Mariska, Hetey Lajos, Helle Teréz, gr. Majláth József, Baló Etelka, Konez Vilma, Ferenczy Luiza, Falvay Flóra, Székely Lenke, Politzer Gyula, Füzy József, Szilágyi Ilona.

A második számban levő rejtvények megfejtését utólagosan beküldték még:

Somogyi Jenő, Hrivnyák Ernesztina, Szmerkovszky Ilka, Rosznáky Irma, ifj. Lovassy Sándor, Riedl Sidonia, Külley Etelka, Külley Emma, Kálóczy Zoltán, Biró Riza, Kerekes Juliánna, Noll Róza, Kubinyi Irma, Platty Camilla.

A kis posta. *Maller testvéreknek.* A számbetűk titka nagyon egyszerű, kísértsenek csak egy talányt megfejteni a többi magától jő.

„A sors.” Jönni fog.

„A cihar.” Tehetséget árul el, de nem gyakorlottságot.

Hetyey Lajosnak. Használható.

„Az anyja nénapja.” Hasonló jött lapunk első és második számában, mást kérünk tehát és ha lehet humorral vegyítve.

Szivos Gyula tanulóinak. A mutatványszám nem a 7-ik helyett ment, csak a virágmag kedvéért, reményilem a 7-szám sem tévedt el